SOMO LA 5 Usomaji wa Biblia Yohana 20 Oktoba 26- Novemba 1

Ushahidi wa **Wasamari**a

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: Yohana 4:1-41; Yohana 3:26 – 30; Yer. 2:13; Zek. 14:8; Eze. 36:25-27.

Fungu la Kukariri: "Wakamwambia yule mwanamke, Sasa tunaamini, wala si kwa sababu ya maneno yako tu; maana sisi tumesikia wenyewe, tena twajua ya kuwa hakika huyu ndiye Mwokozi wa ulimwengu" (Yohana 4:42).

Vasamaria walikuwa akina nani? Ufalme wa kaskazini mwa Israeli ulikuwa umetekwa na Waashuri mwaka 722 K.K. Ili kujenga utulivu wa kisiasa, Waashuri wawalitawanya mateka wao kote katika himaya yao. Vivyo hivyo, mateka kutoka kwenye mataifa mengine waliletwa ili kuongeza wakazi wa ufalme wa kaskazini, na hawa wakawa Wasamaria, ambao waliendesha namna yao pekee ya dini ya Kiyahudi.

Hata hivyo, uhusiano kati yao na Wayahudi haukuwa mzuri. Kwa mfano, Wasamaria walipinga kwa vitendo ujenzi mpya wa hekalu wakati wa kurejea kwa Wayahudi kutoka Babeli. Wakati huo, Wasamaria, walikuwa wamejenga hekalu lao wenyewe, kwenye Mlima Gerizimu. Lakini hekalu hili lilivunjwa na mtawala wa Kiyahudi John Hyrcanus mwaka 128 K. K.

Wakati wa Kristo, uhasama huu ulikuwa ukiendelea. Wayahudi waliwaepuka Wasamaria kadiri ilivyowezekana. Ingawa biashara zilikuwa zikiendelea, mwingiliano mwingine wowote ulikuwa mwiko. Wayahudi hawangeazima chochote kutoka kwa Wasamaria au hata kupokea fadhila yoyote kutoka kwao. Katika muktadha huu, Yohana anaelezea tukio la kukutana kati ya Bwana Yesu na yule mwanamke kisimani, na watu wa mji wa Wasamaria wa Sikari.

^{*}Jifunze somo la juma hili unapojiandaa kwa ajili ya Sabato, Novemba 2.

Mazingira ya Kukutana

Soma Yohana 4:1-4. Hapa, suala usuli lilikuwa ni lipi lililomfanya Bwana Yesu apitie Samaria?

Mafarisayo waligundua kwamba wanafunzi wa Yesu walikuwa wakibatiza watu wengi kuliko wale wa Yohana Mbatizaji. Hali hii ingeweza kuleta mvutano kati ya wafuasi wa Yohana na wale wa Yesu. Wanafunzi wa Yohana, kama ambavyo ingetarajiwa, walikuwa na wivu kwa ajili ya sifa na hadhi ya bwana wao (linganisha na Yohana 3:26–30). Jibu la kuvutia la Yohana lilikuwa kwamba yeye (Yohana) ilimpasa apungue, bali Yesu ilimpasa azidi (Yohana 3:30). Pengine kwa kusudi la kuepuka makabiliano, Bwana Yesu aliondoka Yudea kwenda Galilaya. Samaria ilikuwa ndiyo njia ya moja kwa moja kati ya maeneo hayo mawili, lakini haikuwa njia pekee iliyowezekana. Wayahudi wacha Mungu waliitumia njia ndefu kuzunguka, iendayo mashariki kupitia Perea. Lakini Yesu alikuwa na utume huko Samaria.

Soma Yohana 4:5-9. Bwana Yesu alitumiaje fursa ya kufungua mjadala na yule mwanamke kisimani?

Kisima cha Yakobo kilikuwa mara baada ya Shekemu, wakati ambapo mji wa Sikari alikotokea yule mwanamke, ulikuwa na umbali wa maili 1 (kilomita 1.5). Bwana Yesu aliketi kando ya kisima wakati wanafunzi Wake wakiwa wamekwenda mjini kununua chakula. Hakuwa na njia ya kupata maji ya kupooza kiu yaliyokuwa kisimani. Yule mwanamke alipokuja kuchota maji, Bwana Yesu akamwomba maji anywe.

Katika sura ya 3 ya Yohana, ilishangaza kwamba Nikodemo, kiongozi wa Wayahudi na rabi (mwalimu), angejishusha kiasi cha kuja kwa Yesu. Alikuja usiku kuepuka kuonekana. Lakini katika Yohana 4, mwanamke anajificha kwenye nuru angavu kabisa ya mchana, pengine akiepuka kukutana na wanawake wengine ambao walikuja pale asubuhi au jioni kabisa kukiwa kumepoa. Hata hivyo, kwa nini alikwenda mwendo mrefu hivyo kuteka maji, na tena katikati ya mwanga wa jua kukiwa na joto? Licha ya sababu yake yoyote ya kuwa pale, kukutana na Bwana Yesu kungebadilisha maisha yake.

Ni tukio gani linalodhihirika baada ya hapo? Mwalimu wa Kiyahudi analinganishwa na mwanamke Msamaria mwenye sifa mbaya. Tofauti kubwa kiasi gani! Hata hivyo, katika muktadha huu halisi, kukutana kusiko kwa kawaida kunajitokeza.

Ni ipi baadhi ya miiko kwenye utamaduni wako inayoweza kuzuia ushuhuda wako kwa wengine? Tunajifunzaje namna ya kuivuka hiyo? Leta jibu lako kwenye darasa siku ya Sabato. 4:10).

Mwanamke Kisimani

Soma Yohana 4:7-15. Bwana Yesu anatumiaje kukutana huku katika kuanza ushuhudiaji kwa mwanamke huyu?

"Chuki kati ya Wayahudi na Wasamaria ilimzuia mwanamke yule kumfanyia Yesu tendo la ukarimu; lakini Mwokozi alikuwa anatafuta kuingia katika moyo wa mtu huyu, na kwa mbinu iliyotokana na upendo wa Mungu, aliomba badala ya kutenda tendo la ukarimu. Ombi hilo la kufanyiwa ukarimu lingeweza kukataliwa; lakini imani huamsha imani." – Ellen G. White, Tumaini la Vizazi Vyote, uk. 160, 161.

Kama ilivyokuwa katika kukutana na Nikodemo, Bwana Yesu anajua kilichokuwa ndani ya moyo wa yule mwanamke. Katika kuitikia mshangao wa mwanamke huyu kwamba Myahudi angeomba fadhila ya namna hiyo kwa Msamaria, Yesu anaenda moja kwa moja katika hoja husika. "Kama ungaliijua karama ya Mungu, naye ni nani akuambiaye, Nipe maji ninywe, ungalimwomba yeye, naye angalikupa maji yaliyo hai" (Yohana

Jibu la yule mwanamke lilikuwa kama lile la Nikodemo, aliyehoji, "Yawezaje kuwa mambo haya?" (Yohana 3:9) katika muktadha wa kuzaliwa upya. Yule mwanamke aliuliza, "Bwana, huna kitu cha kutekea, na kisima ni kirefu; basi umeyapata wapi hayo maji yaliyo hai?" (Yohana 4:11). Katika matukio yote mawili, Bwana Yesu alikuwa akiwaelekeza (mmoja mwalimu maarufu wa Kiyahudi, mwingine, mwanamke Msamaria mwenye tabia iliyotiliwa shaka) kwa ukweli wa kiroho usio na mipaka ambao kila mmoja wao alihitaji kuusikia na kuuelewa. Katika kila suala, Bwana Yesu alikuwa akiwaambia wote wawili jambo lile lile: wanahitaji uzoefu wa uongofu.

Soma Mazingira ya Agano la Kale kwa kauli ya Bwana Yesu kuhusu maji ya uzima yalikuwaje (Yer. 2:13; Zek. 14:8)._____

Maji ni muhimu sana maishani; wanadamu hawawezi kuishi bila maji, hivyo basi, maji yanaweza kuwa taswira yenye nguvu na ifaayo ya uzima wa milele pia. Kwa hiyo, Bwana Yesu anasema, "Walakini ye yote atakayekunywa maji yale nitakayompa mimi hataona kiu milele; bali yale maji nitakayompa yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji, yakibubujikia uzima wa milele" (Yohana 4:14).

Soma Yohana 7:37, 38. Bwana Yesu anatuambia nini katika aya hizi, nasi tunapataje uzoefu wa kile anachotuahidi hapa?

"Bwana, Unipe Maji Hayo"

"Nami nitawanyunyizia maji safi, nanyi mtakuwa safi; nitawatakaseni na uchafu wenu wote, na vinyago vyenu vyote. Nami nitawapa ninyi moyo mpya, nami nitatia roho mpya ndani yenu, nami nitatoa moyo wa jiwe uliomo ndani ya mwili wenu, nami nitawapa moyo wa nyama. Nami nitatia roho yangu ndani

yenu, na kuwaendesha katika sheria zangu, nanyi mtazishika hukumu zangu, na kuzitenda" (Eze. 36:25-27).

Soma Ezekieli 36:25 – 27 inaakisije hoja za ile kweli ambazo Bwana

Katika matukio yote mawili, Bwana Yesu alikuwa akitaka

Yesu alitaka kumpatia Nikodemo na yule mwanamke kisimani?

kuwafikia watu hawa kwa ukweli wa kiroho, hata ingawa alitumia vielelezo vitokavyo kwenye ulimwengu wa asili kufanya jambo hilo.

Mwanzoni, hakuna hata mmoja kati yao aliyeelewa kile Bwana Yesu alichomaanisha. Nikodemo alihoji, mtu anawezaje kuzaliwa tena? Yaani, mtu anawezaje kurudi kwenye tumbo la mama yake? Ni wazi kwamba Nikodemo alikuwa akishughulika katika kiwango cha kawaida sana cha kidunia, hata ingawa

Bwana Yesu kwa uwazi kabisa alikuwa akimwelekeza kwenye ukweli wa kiroho. Yule mwanamke pia, aliyachukulia maneno

ya Bwana Yesu kuhusu maji katika maana halisi wakati ambapo Bwana Yesu ni wazi alikuwa akizungumzia jambo la kiroho.

Mwitiko wa yule mwanamke kwa mwaliko wa Bwana Yesu kwa ajili ya maji ya uzima ulikuwa, "Bwana, unipe maji hayo, nisione kiu, wala nisije hapa kuteka" (Yohana 4:15). Alidhani kwamba maji aliyoyatoa Bwana Yesu yangeepusha safari za

kwenda kisimani, hilo lingepunguza hatimaye hatihati ya kuonana na wengine. Inashangaza sana ya kwamba mazungumzo yalihama haraka sana kutoka kwa Bwana Yesu kuomba maji hadi kwa mwanamke kumwomba Yeye maji.

Soma Yohana 4:16. Bwana Yesu aliitikiaje ombi la yule mwanamke?

Ghafla, Bwana Yesu anabadilisha mada ya mjadala, akimwambia yule mwanamke aende akamwite mumewe na kurudi. Kwa nini badiliko la ghafla katika mada? Matendo ya yule mwanamke yalitangulia kuonesha hali ya kukwepa. Bwana Yesu aliweza kuusoma moyo wake. Sharti akabiliane na hali yake ili apate uponyaji. Kabla roho hii haijapokea karama iliyotamani Bwana Yesu aitoe, alimpasa atambue dhambi yake na amfahamu Mwokozi wake." – Ellen G. White, *Tumaini la Vizazi Vyote*, uk. 163.

Ufunuo wa Yesu

Soma Yohana 4: huyu kuw aliitikiaje?	16-24. Yesu alifanya ni a Alizijua siri zake za	ini kumwonesha mwan ndani, na mwanamke	amke huyu
umunaje.			

Nuru iling'aa sana kiasi kisichofaa kuangaliwa moja kwa moja. Huku akimtambua Yesu kama nabii, mwanamke huyo anaonesha kukwepa tena. Anamwuliza Yesu swali la ubishani wa kidini baina ya Wayahudi na Wasamaria- mahali sahihi pa kuabudia.

Anapomjibu, Yesu anaonesha kwamba Wasamaria hawakujua walichokuwa wakikiabudu. Ibada yao ilikuwa ni mchanganyiko wa Uyahudi na upagani. Wayahudi walimwabudu Mungu anayejidhihirisha Mwenyewe—jambo lingine muhimu kwa Wasamaria kulikubali.

Ibada ya Mungu wa kweli haifungwi na eneo fulani. Kwa hiyo, mjadala unaohusu mahali pa ibada haukuwa muhimu kwa mazungumzo hayo. Kwani Mungu ni Roho, na wale wanaomwabudu lazima wafanye hivyo katika roho na katika kweli. Mwanamke huyo alikubali kweli hiyo iliyo wazi iliyooneshwa na Yesu na akawa tayari kwa ajili ya jambo la ziada.

Soma Yohana 4:25, 26. Bwana Yesu alidhihirishaje utambulisho Wake kwa mwanamke huyu?_____

Katika vitabu vyote vinne vya Injili, hii ndiyo ibara pekee kabla ya mashtaka ya Bwana Yesu ambapo alimwambia mtu kwamba Yeye Ndiye Masihi. Alifanya hili siyo mbele za kusanyiko kubwa au mtu fulani mashuhuri bali kwa mwanamke Msamaria asiyetajwa jina, akiwa peke Yake kwenye kisima cha Yakobo. Yeye anavutiwa na mtu yeyote mpweke anayejisikia kutengwa.

Na hivyo kwa mwanamke huyu, hakuwa tu wa utamaduni mwingine bali pia asiye wa viwango vya juu vya tabia ya kimaadili, Bwana Yesu anadhihirisha kuwa Yeye ni nani. Tena, baada ya kumdhihirishia yule mwanamke namna Alivyojua siri zake zisizopendeza, alimpatia sababu kubwa ya kumwamini pia.

Kisa hiki kinatuambia nini kuhusu kuhitajika kwa injili katika kuvunja mipaka ambayo sisi wanadamu tumeijenga kati yetu?

Ushuhuda wa Wasamaria

Soma	Yohana	4:27-	29. Ni	kitendo	gani	cha	kushangaza	alichofanya	
	ule mw								

Mjadala wa Bwana Yesu na yule mwanamke uliingiliwa na kuwasili kwa wanafunzi. Ingawa walishangazwa kwamba alikuwa akizungumza na mwanamke, hawakumhoji. Badala yake walimsihi ale chakula.

Wakati huo, yule mwanamke aliacha mtungi wake wa maji na kukimbilia mjini kuwaambia wengine uzoefu aliokuwa

ameupata na Bwana Yesu.

Soma Yohana 4:30-42. Ni kitu gani kilichotokea baada ya kukutana huku, na kinafundisha nini kuhusu namna injili iwezavyo kuenezwa?

mavuno yangeingilia kisa cha uongofu wa wengi katika mji. Lakini Yohana anataka tuone namna Bwana Yesu alivyoelewa kilichokuwa kikitokea. Kushiriki mpango wa wokovu na mwanamke Msamaria lilikuwa jambo muhimu sana Kwake kuliko kula. Kuongoza roho za watu kwenye wokovu lilikuwa kusudi Lake, na alitumia nafasi hii kuwafundisha wanafunzi Wake umuhimu wa kushiriki injili na watu wote, hata na wale waliokuwa tofauti nao.

Kuna mambo mengi yenye kuyutia sana katika Injili ya

Inaonekana ajabu kwamba masimulizi ya Bwana Yesu kuhusu

Kuna mambo mengi yenye kuvutia sana katika Injili ya Yohana. Hakika Yohana 4:39-42 ni miongoni mwa hayo. Wengi kati ya Wasamaria waliamini kwa sababu ya ushuhuda wa yule mwanamke: "'Aliniambia mambo yote niliyoyatenda'" (Yohana 4:39).

Wasamari walimwomba Yesu akae nao. Matokeo yake wengi zaidi waliamini kwa sababu ya Neno la Yesu. "Wakamwambia yule mwanamke, Sasa tunaamini, wala si kwa sababu ya maneno yako tu; maana sisi tumesikia wenyewe, tena twajua ya kuwa hakika huyu ndiye Mwokozi wa ulimwengu." (Yohana 4:42).

Kisa hiki yapasa kituambie nini juu ya namna ushuhuda wa hata mtu mmoja tu uwezavyo kuwa na nguvu? Wewe ni shahidi mwenye nguvu kiasi gani kwa kile ambacho Bwana Yesu amekutendea maishani mwako? Jifunze Zaidi: Soma Ellen G. White, "Kwenye Kisima cha Yakobo," uk. 160–172, katika Tumaini la Vizazi Vyote.

Mara baada ya kumpata Mwokozi, yule mwanamke Msamaria aliwaleta wengine Kwake. Mwanamke wa Kisamaria alithibitisha jinsi alivyokuwa mmisionari anayefaa, kuliko wanafunzi wa Yesu. Wanafunzi hawakuona kitu chochote huko Samaria ambacho kingewafanya waone ni eneo zuri la kufanya kazi. Mawazo yao yalikuwa yameelekezwa kwenye kazi kubwa ambayo itafanywa hapo baadaye. Hawakuona kwamba pembeni mwao kulikuwa na mavuno yanayopaswa kuvunwa. Lakini kupitia huyu mwanamke aliyekuwa amedharauliwa, mji mzima uliletwa kumsikia Mwokozi. Hakukawia kupeleka nuru kwa watu wake.

"Mwanamke huyu anawakilisha utendaji kazi wa imani iliyo hai katika Kristo. Kila mwanafunzi wa kweli anazaliwa katika ufalme wa Mungu kama mmisionari. Yeye anayekunywa maji hai huwa chemchemi ya kunywesha wengine maji ya uzima. Mpokeaji anakuwa mtoaji. Neema ya Kristo katika nafsi ya mtu ni kama chemchemi jangwani, inayotoka ili kuwahuisha wote, na kuwafanya wale walio karibu kupotea wawe na shauku ya kunywa kutoka katika maji ya uzima." - Ellen G. White, Tumaini la

Vizazi Vyote, uk. 172.

Maswali ya Majadiliano:

1. Kama darasa, pitieni majibu yenu ya swali la mwisho la siku ya Jumapili. Hebu muwe waaminifu kabisa kuhusu hayo. Ni miiko na mawazo hasi yapi yanayoonekana kwenye utamaduni wako ambayo kwa kweli yanaweza kuzuia ushuhuda wako mwenyewe kwa wengine?

2. Kwa nini unafikiri Bwana Yesu alipokelewa vizuri vile kati ya Wasamaria tofauti na mapokezi kati ya watu Wake mwenyewe?

3. Jiweke mwenyewe mahali pa yule mwanamke Msamaria. Mtu mgeni kabisa anakuja na kumwambia kuwa anajua siri zake za ndani kabisa. Ingewezekanaje mtu mwingine yeyote, ukiacha mgeni, ajue mambo haya? Siyo ajabu aliguswa sana na Yesu. Kisa hiki kinatuambia nini jinsi Bwana ajuavyo kila kitu juu yetu, hata siri za yasiyopendeza ambazo tusingependa yeyote ajue? Licha ya hivyo, namna alivyomtendea yule mwanamke inatuambia nini kuhusu namna anavyotaka kushughulika nasi, hata anapokuwa anajua siri zetu? Ni faraja gani tunayoipata kutoka kwenye ukweli huu?

4. Ni mada zipi katika Injili ya Yohana ambazo tumejifunza mpaka sasa zinaonekana katika huduma ya Yesu kwa mwanamke Msamaria pale kisimani?